

LA CONSUETA DE LA PARRÒQUIA DE SANT FELIU DE CODINES, DE 1756

El notari barceloní Ignasi Ramon, eventualment trobat a la parròquia de Sant Andreu de Palomar, a 7 de setembre de 1775, de mans de Josep Reull, rector de sant Feliu de Codines, rebia un document per tal d'ésser protocolitzat, és a dir una convenció o consuetada firmada per aquell sacerdot i dos feligresos de la mateixa parròquia, redactada d'acord amb els obrers de la dita església, en la que també s'hi trobava interposat el decret i autoritat del bisbe de Barcelona Asensi Sales, refrendat per prevere secretari episcopal Pere Nossitó, i segellat amb el segell d'aquell il·lustre prelat.

La propdita consuetada expressament escrita pel bon règim de la parròquia de Sant Feliu de Codines, redactada pel que fou rector de la mateixa, Saturio Romero Palacios, i feligreses santfeliuencs, consta com fou degudament aprovada en la oportunitat de la santa pastoral visita practicada el dia 30 de maig de 1756. Aquesta consuetada presenta un primordial interès, principalment, per la detallada relació de les costums o pràctiques consuetudinàries fins aleshores observades en la esmentada parròquia, i, més encara, perquè se individuen, expliquen i especifiquen els càrrecs i obligacions del rector, pel més regular exercici de l'orde de les diverses funcions i demés oficis: Horaris per la celebració de misses, dies apropiats de resar la Passió de Sant Joan, jornades de benedicció del terme parroquial, celebració de misses *pro populo*; la pràctica litúrgica de *Asperges* tots els diumenges de l'any, ofici i processó tots els primers diumenges de mes, misses cantades tots els dissabtes, i, encara, el repicament de les hores i el modo de tocar a missa.

Segueix després un calendari de les solemnitats o commemoracions comunes de festes i les particulars de la parròquia, que breument remarcarem.

GENER: 1. Cap d'Any; 6. Diada de Reis; 7. Sant Antoni; 20. Sant Sebastià (festa de precepte per vot de la vila).

FEBRER: 2. Festa de la Purificació de Nostra Senyora; 12. Santa Eulàlia; Dimarts de Carnestoltes; Dimecres de Cendra; 24. Sant Matias; Diumenge de Rams; Diumenge de Quaresma.

MARÇ: 19. Sant Josep; 25. La Anunciació de Nostra Senyora; Diumenges de Passió i del Ram; Dia de Nostra Senyora dels Dolors; Dijous Sant; Divendres Sant; Dissabte Sant; Diumenge de Pasqua; Dilluns i Dimarts de Pasqua.

ABRIL: 23. Sant Jordi; 25. Sant Marc; 29. Sant Pere, màrtir.

MAIG: 1. Sants Felip i Jaume; 3. Santa Creu; 15. Sant Isidre; Rogacions del mes de maig (dilluns, dimarts i dimecres); Dia de la Ascensió; Tercer Diumenge de Maig: Festa del Roser.

JUNY: Diumenge de Pentecostés; Dia del Corpus; Octava del Corpus; Festa del Sagrat Cor; Diumenge Infra-Octava de Corpus; 13. Sant Antoni de Padua; 24. Sant Joan Baptista; 29. Sants Pere i Sant Pau, apòstols.

JULIOL: 16. Nostra Senyora del Carme; 25. Sant Jaume, apòstol; 26. Santa Anna; 29. Sant Simplicí.

AGOST: 1. Sant Feliu, patró de la parròquia; 4. Sant Domingo; 15. La Assumpció de Nostra Senyora; 16. Sant Roc (festa votada a la parròquia); Dominica Infra-Octava de la Assumpció; 24. Sant Bartomeu; 28. Sant Agustí.

SETEMRES 8. La Nativitat de Nostra Senyora; 14. La Exaltació de la Santa Creu; Tercer Diumenge: Festa de la Relíquia de Sant Feliu; 23. Santa Tecla; 29. Sant Miquel.

OCTUBRE: Primer Diumenge: Festa del Roser; 2. Sant Saturio, eremita; 4. Sant Francesc; 5. Dedicació de l'Església; 28. Sants Simon i Tadeu, apòstols; 29. Sant Narcís.

NOVEMBRE: 1. Festa de Tots los Sants; 2. La Conmemoració dels Difunts; 6. Sant Sever; 23. Sant Climent; 30. Sant Andreu.

DESEMBRE: 8. Nostra Senyora de la Concepció; 14. Sant Nicasi; 21. Sant Tomàs, apòstol; 25. La Nativitat de Nostre Senyor;

26. Sant Esteve; 27. Sant Joan evangelista; 28. Els Sants Innocents. 31. Sant Silvestre.

La consuetud detalladament especifica els diferents sants de predilecta devoció del poble, i, a fi de no privar d'oïr missa els dies de les respectives festes patronímiques, el rector, a punta de sol, cantarà un aniversari o al menys dirà una missa, a l'altar major, excepte la diada de Santa Llúcia, a l'altar de Nostra Senyora i Sant Jaume.

Els sants de devoció són els següents: Sant Pau, 15 de gener; La Conversió de Sant Pau, 25 de gener; Santa Apolònia, 9 de febrer; Sant Telm, 2 de juny; La Degollació de Sant Joan, 29 d'agost; Sant Martí, 11 de novembre; Santa Bàrbara, 4 de desembre; Santa Llúcia, 13 de desembre.

Una nota aclaratòria especifica que tots els dies festius després de les misses, es deurién cantar absoltes pels difunts de la parròquia, al cementiri.

Per quant la consuetud parla dels càrrecs del rector, era també conforme a raó que els feligresos coneixessin amb lo que devien contribuir: el delme de blat, vi, oli, llegums, ordi, civada, espelta, mill, canem i lli, a la proporció de cada deu un.

Els pagesos de la parròquia devien contribuir a més, en pagar el delme de carnaltes, pollastres, porcells i llana, en les quantitats detallades a cada una de les seves cases o masos, amb determinades condicions, com també eren així mateix obligades a contribuir i pagar al rector les misses de conreus o vigílies, en espècia de blat gros comú, de conformitat amb la relació minuciosament especificada.

Finalment, és fa menció detallada de les cases o masos que tenien l'obligació de pagar a la sagristia, certes quantitats d'oli i ordi, d'acord amb l'orde transcrit en la consuetud.

JOSEP M.ª MADURELL I MARIMON

31 maig 1756

CONSUETA DE LA PARRÒQUIA DE SANT FELIU DE CODINES

Sia a tots notori: Com lo reverent doctor Joseph Reull, prebere y rector de la parroquial iglésia de sant Feliu de Codines, bisbat de Barcelona, en presència dels testimonis que avall se expresaran, ha entregat a mi, lo notari infrascrit, una escriptura de Convenció o Consueta firmada entre lo reverent rector de aquella, de una; y los senyors Enrich Deu y Guàrdia y Domingo Vallcorba, vehints de la mateixa, de part altra, ab intervenció dels obrés que allavors se trobaban ésser de dita iglésia, com a tenint la representació de la referida parròquia, al peu de la qual se troba interposat lo decret y auctoritat del illustríssim y reverendíssim senyor don Assensi Sales, bisbe de la present ciutat y bisbat, referendada per son secretari y sellat ab lo sello de dit illustríssim senyor, escrit en paper comú y rubricada quiscuna fulla per dit secretari, que un y altre és com se segueix:

Consueta feta y firmada per lo reverent don Saturio Romero y Palacios, prebere y rector de la iglésia parròquia de Sant Feliu de Codines, bisbat de Barcelona, ab intervenció del senyor Enrich Deu y Guàrdia y de Domingo Vallcorba, major, vehints de dita parròquia, en la que se individua y explica tot lo càrrech y obligació pertanyent a dit rector, en las funcions y demés oficis de la iglésia, arreglat tot a la més regulada pràctica tinguda fins lo die present, de comissió de tota la parròquia.

Hora de celebrar las missas

Al estiu, so és, desde lo Diumenge de Pasqua fins a Tots Sants, se celebra la missa major a las deu horas.

Al ivern, so és, desde Tots Sants fins al Diumenge de Pasqua, se celebra dita missa a las onse horas, y tot lo any se diu la missa matinal a punta de sol.

Dies de resar la pasió de sant Joan

Des de lo die de Santa Creu de Maig fins lo die de Santa Creu de Setembre, se resa el *passio* de sant Joan, fent la senyal ab la campana al temps de llegirse lo sant Nom de Jesús, e, immediatament se celebra una missa, ja sie de fundat, ja sie de devoció o ja sie de las que entraran al rector.

Dies de benedicció del terme

Lo die de Santa Creu de Maig, després de haverse dita la missa matinal, se forma la professó ab creu parroquial y ganfarons, y portant lo qui fa de preste capa pluvial y la Vera Creu.

Parteix dita professó fins lo Padró de las Rocas, cantant la lletania dels Sants, y en dit Padró se cantan los quatre Evangelis Sants y se fa la benedicció, segons prevé lo Ordinari, y al tornar a la iglésia se canta lo *Te Deum*.

Tots los diumenges que mediaran entre lo die de Santa Creu de Maig fins a Santa Creu de Setembre, se fa la benedicció del terme en lo Padró del sementiri, cantant solament un dels quatre Evangelis y observant tot lo demás, segons va ja és expressat, la qual benedicció se fa abans de la missa major.

Missas pro populo

Tots los dies de festa està obligat lo reverent rector a celebrar una missa baixa per lo poble.

Asperges

Tots los diumenges del any se aspergirà al poble, segons lo ritual, abans de cantar la missa cantada, ja sie a la matinal ja sie a la major.

Primers Diumenges de mes

Tots los primers Diumenges de mes, se cantarà un ofici o missa per los confreres vius y difunts de Nostra Senyora del Roser, e, immediatament, se farà la professó, ab capa y Vera Creu, que també se treurà a la missa. Y después de la professó se cantaran los goigs de Nostra Senyora, tot a la missa matinal.

Nota: Se adverteix que lo primer Diumenge de Maig, se omitirà esta funció, per ferse lo tercer Diumenge la festa del Roser, segons se dirà.

Y lo primer Diumenge de Octubre se fa la sobredita funció a la missa major ab Comunió general.

Disaptes de tot l'any

Tots los Disaptes del any se cantarà una missa de las del fundat o altres de la intenció del reverent rector, a la hora de missa matinal, en lo altar de Nostra Senyora del Roser.

Lo Disapte Sant y antes de Pasqua de Esperit Sant, no se diuen ditas missas, per ferse la funció a vuit horas del matí, al altar major, ni tampoch los Dissaptes que són festes de precepte, ni aquells Dissaptes que hi ha funeràrias.

Horas y modo de tocar a missa

Tots los dies festius se repica per la missa matinal a punta de dia, y un quart abans de eixir lo sol, se tocan tres batallades. Y quant comensa a eixir lo sol, se fa repicó ab la campana grossa.

Per la missa major se repicarà igualment que per la matinal, so és,

en lo estiu a nou horas y en lo ivern a nou horas, y de mitja en mitja hora se fan llassenys de batallades y senyalet o repicó com a la missa matinal va dit.

A las missas baixas de tot l'any se toca a batallades ab la campana major un quart antes.

Quant se cantan aniversaris, se fa un toch diferent.

JENER

Die primer. Lo die de Cap d'Any. Se canta solempnament a la missa major, se trau la Vera Creu y se insensa.

Y dit die tant en la matinal com en la major, al temps del ofertori se amonesta la lletra dominical y demés que prevé lo kalendarí, y també lo número de ls nats y morts de tot l'any antecedent en esta parròquia, ab la distinció de homens y donas, encarregant al poble rese un Pare Nostre per los difunts de aquell any.

A la tarda se cantaran Vespres, assenyalantlas a las dos horas, tocant las batalladas a dos quarts de tres y lo repicó a tres horas, e immediatament se comensaran.

Y del mateix modo se tocarà a Vespres los dies que hi haurà.

Y al temps de entonar lo *Magnificat*, eixirà revestit lo reverent rector o qualsevol alre prebere ab capa pluvial, e insensarà lo alar major y demés altars de la iglésia y capellas, y, després al cor, lo qual farà temps perquè hi arribe abans de acabarse lo *Magnificat*.

Die 6. Lo die dels Reys. Se canta solempnament a la missa major, se usa de encens y se trau la Vera Creu.

Die 17. Lo die de sant Antoni Abat. Se canta una missa en lo altar del sant per los confreres vius y difunts.

A la hora matinal se trau la Vera Creu, y a nou horas se fa la benedicció dels animals en la plassa de la Sagrera. Per tot paga la Confraria deu rals.

Die 20. Lo die de sant Sebastià. Se canta la missa a la matinal en lo altar del sant, Vera Creu y encens, y después goigs. És dia de festa en esta parròquia, *vi voti*.

FEBRER

Die 2. Festa de la Purificació de Nostra Senyora. Se canta a la missa, a la major solempnament, Vera Creu y encens, fent abans la benedicció de las candelas y professó, segons la disposició del ordinari.

Die 12. Santa Eulària. Se canta a la matinal.

Lo dimars de Carnastoltas. Acostuman los fadrins fer celebrar un cantar a nou horas del matí.

Lo dimecres de Cendra. A hora de missa matinal, se beneix la cendra, segons lo prevé lo missal. Y després se canta una missa y al temps del ofertori hi ha sermó.

Die 24. Sant Mathias. Se canta a la matinal. Hi ha sermó.

Tots los Diumenges de Quaresma. Se canta a la matinal. També hi ha sermó, tret lo Diumenge de Rams que no hi ha sermó al matí. Y se canta a la major, fent abans la benedicció dels rams y professó, segons prevé lo missal.

Tots los Diumenges de Quaresma. A la tarde, hi ha Vespres a tres horas, y després explicació de Doctrina per lo senyor rector o son vicari, fins a las quatre horas que comensa lo sermó, y després se canta lo *Miserere* en lo altar del sant Christo, dient al últim *Gloria Patri, etc.*, repetint lo primer vers *Miserere*, y dient lo vers *Adoramus te, etc.*, y resp[ons]: *quia per Crucem, etc.*, y la oració *Respice, etc.*

Tots los Diumenges de la Quaresma, menos lo de la Sentmana Santa, que no hi haurà festa en sa respectiva sentmana, se cantarà a la hora de la matinal y hi haurà sermó, però si se enserta haverhi festa entre sentmana, no se cantarà ni predicarà lo dimecres y sí lo die de festa.

Per quant lo rey nostre senyor, ha reduhit las rendas o censal de sinch altres per cent, també se ha reduhit lo número de missas fundadas. Y encara que tots los dies faynés de Quaresma se deia una missa baixa abans de dia, en lo altar del Sant Christo per la ànima del quondam reverent Joan Colell, fent senyal a batalladas ab la campana mitjana, ara sols se dirà dita missa los dies que permetirà la reducció.

MARS

Die 19. Sant Joseph. Se canta a la major solemnement: Vera Creu, encens, sermó y goigs en lo altar del sant.

Die 25. La Anunciació de Nostra Senyora. Se canta a la major solemnement: Vera Creu, encens y sermó.

Lo Diumenge de Passió. A Vespres, al cantar lo himne *Vexilla*, se hix ab la Vera Creu cuberta ab la tovallola morada, rebestit ab capa morada y dos escolans ab los ganfarons del temps que ja estaran preparats del dia abans. Y al entonar lo cor *O Crux Ave* se descubre la Creu poch a poch. Y quant se diu *piis adauge* se dona la benedicció.

Lo mateix se fa lo Diumenge del Ram.

Dia de Nostra Senyora dels Dolors. Se canta la missa a nou horas del matí, ab tota solemnitat: Vera Creu, sermó. La qual funció se fa al altar major posant en ell sobre del sacrari la Mare de Déu dels Dolors.

Dijous Sant. Se confessan molts per devoció, per després combregar al temps de la missa y Comunió General.

La missa se canta solemnement: Vera Creu y encens. Y després se fa la professó per posar lo Santíssim al Monument, tot segons las sagrades rúbriques.

A la tarda, a tres horas, se cantaran las *Matinas de feria sexta*. Després sermó del Mandato y després la professó.

Divendres Sant. Al matí a punta de sol, se predicarà lo sermó de Passió. A nou horas, se comensa lo ofici, tot segons la rúbrica.

Disapte Sant. Se comensarà la funció a vuit horas del matí, fentla tota segons la rúbrica.

Diumenge de Pasqua. Se canta solemnement a la missa major: Vera Creu, encens y sermó. Y a la tarda Vespres a tres horas.

Lo Dilluns de Pasqua. A missa major se canta solemnement: Vera Creu, encens y sermó de la Charitat y Animes. Acabada la missa se fa la benedicció del pa, segons prescriu lo ordinari. Y qui ha fet la benedicció dóna dos pans a quiscun sacerdot y un als acistents del cor y escolans. Y los restants los distribuiran los dos obrers.

Lo Dimars de Pasqua. Se canta a la matinal.

ABRIL

Die 23. Sant Jordi. Se canta al matí.

Die 25. Sant March. A punta de sol se fa la professó de la Lletania, segons la rúbrica y després se diu la missa matinal.

Est die se ha acostumat ferse la funció del Cantar General de las Animas, convidant primerament lo reverent rector als capellans residents en lo poble, y després per son ordre als vehints, so és, al rector de Riells, al de Gallifa, al de Bigas y son vicari. Y si vol convidar a més sacerdots le (?) *ex libero*.

La funció comensa a dos quarts de deu, cantant un *Nocturno* y *Laudes* de Difunts y devant del altar major se entona *Audivi vocem*, per després cantar al cor lo *Benedictus*.

Acabadas las *Laudes* se ba la extracció dels obrers, segons la última concòrdia, y després se canta la missa ab diacas, tota solemnitat: Vera Creu y encens, per ser la missa del dia.

Acabada la missa se forma la professó de Difunts ab capa y dalmàtigas negras y se parteix cantant absoltas fins lo cementiri.

Lo reverent rector té obligació est die de convidar a dinar a tots los preveres que acistiran y als obrers vells y nous y al clavari. Quescun dels preveres té de charitat deu sous, y quatre sous més al que digue la missa. Tot lo que se paga del Basí de las Animes. Y al llevant de taula se canta una absolta per las ànimas, després de haver donat gràcias.

Die 29. Sant Pere Màrtir. A punta de sol se beneheixen los rams, segons adverteix lo ordinari, y després se canta o se diu una missa.

MAIG

Die primer. Sant Phelip y sant Jaume. Se canta al matí.

Die 3. Santa Creu. Se canta al matí y se fa la benedicció del terme, segons queda explicat.

Die 15. Sant Isidro. Se canta ab solemnitat a la major: Vera Creu, encens, professó y goigs al altar del sant, y lo die abans Completas a posta de sol.

Rogacions del mes de Maig:

Lo dilluns. Se va en professó a Nostra Senyora del Villar, ahont se canta la missa. Esta funció se comensa a punta de sol.

Dimars y dimecres. Se fa la professó per lo volt de la plassa, com las del Rosser y després se canta en lo altar major.

Die de la Ascensió. Sa canta a la major. solemnement: Vera Creu y encens.

Lo tercer Diumenge de Maig. Se acostuma fer o celebrarse en esta parròquia la festa del Roser. A la missa matinal no se canta, però se trau la Vera Creu.

Regularment est die y ha moltes confessions y Comunió General a la missa major que se canta ab tota solemnitat, fent la funció en lo altar major, ahont se traslada la Mare de Déu del Roser y està exposat y manifest lo Santíssim Sagrament. Yo he procurat que esta funció sie molt lluhida, y per açò regularment convidó alguns sacerdots forasters. Al temps del ofertori se amonestan los oficials nous de la Confraria. A la tarda, a tres horas se cantan Vespres y després se fa la professó.

JUNY

Lo Diumenge de Pentecostès. Se canta a la major ab solemnitat: Vera Creu y encens. A la tarda, Vespres a tres horas.

Los dos dies següents, se canta a la matinal y també lo Diumenge de la Santíssima Trinitat, y est dia se trau la Vera Creu.

Lo die de Corpus. Se canta a la major, se manifesta el Santíssim, se trau la Vera Creu, encens, y regularment hi ha diacas, si és posible. A la tarda a tres horas, se cantan Vespres y després se fa la professó del Santíssim, lo qual està manifest a les Vespres. Est die dóna compte la aplegadora dels pagesos.

Tota la Octava de Corpus. A hora de missa major se canta una missa estant manifest lo Santíssim, pagant lo cost de enramada, luminària y charitat de la missa los següents: *Die del Corpus*, la Administració del Santíssim. *Divendres*, lo Carrer de las Creus. *Disapte*, L. Serrat, de Vich. *Diumenge*, los fadrins. *Dilluns*, los pagesos. *Dimars y Dimecres*, los de la Plassa en avall. *Dijous*, die de la Octava, la Segrera. Y lo *Divendres* següent, se fa la festa al Cor de Jesús, igual als altres dies, y la pagan los de la Plassa en avall.

Diumenge infra Octava. A la tarda, a tres horas, se cantan Vespres, com lo die del Corpus.

Lo die de la Octava. Acabada la missa se fa la professó, com lo die del Corpus.

Lo endemà de la Octava. Se fa la festa al Cor de Jesús, segons ja queda explicat.

Die 13. Sant Antoni de Padua. [Se] canta a la matinal en lo altar de Sant Sebastià y després goigs.

Die 24. Sant Joan Baptista. Se canta a la major. Y est dia poch antes de missa major se pren compte a las aplegadoras de Nostra Senyora del Roser y la del Camí Real, se publica en la missa lo que han aplegat, y las que entran administradoras. Y dit compte se pren en la Taula de la Obra, ab acistència del reverent rector y obrers.

Die 29. Sant Pere y Sant Pau Apòstols. Se canta a la matinal.

JULIOL

Die 16. Nostra Senyora del Carme. Se canta en son altar propi a la matinal per raó de Administració la missa de la festivitad.

Die 25. Sant Jaume Apòstol. Se canta a la major, en lo altar major: Vera Creu. Pagan la charitat los fadrins.

Die 26. Santa Ana. Se canta a la matinal.

Die 29. Sant Simplicí. Se canta a la matinal en lo altar del Sant, Vera Creu y goigs.

AGOST

Die primer. Sant Feliu, Patró de esta iglésia. Festa en est poble. Completas la vigília a posta de sol, y se canta a la major solempnement: Vera Creu, encens y professó y després goigs.

Die 4. Sant Domingo. Se canta a la matinal al altar del Roser.

Die 15. La Asumpció de Nostra Senyora. Se canta solempne a la major: Vera Creu, encens; y a la tarda Vespres.

Die 16. Sant Roch. Festa votada en esta parròquia. Se canta a la matinal, Vera Creu, encens y goigs en lo altar de Sant Sebastià.

La Dominica Infra Octava de la Asumpta. Se canta al matí en lo altar de la Pietat o de la Bona Mort: Vera Creu y goigs. Y al cap de vuit dies altre al mateix altar.

Die 24. Sant Barthomeu. Se canta al matí a la matinal.

Die 28. Sant Agustí. Se canta a la matinal.

SETEMBRE

Die 8. La Nativitat de Nostra Senyora. Se canta solempnement a la major, en lo altar de Nostra Senyora y Sant Jaume, per los confreres: Vera Creu, encens, professó y goigs.

Est die done compte la Administració de Nostra Senyora, vulgo dels Ous, se publica lo que ha colectat y qui servirà de administradora lo any següent, com lo die de Sant Joan.

Die 14. La Exaltació de la Santa Creu. Antes de la matinal, benedicció del terme en lo Padró del Sementiri. Se diuen los quatre Evangelis y després se canta en lo altar del Sant Christo: Vera Creu. Si és Diumenge se canta al altar major.

Lo tercer Diumenge de est mes, se fa la festa de la Santa Relíquia de Sant Feliu. Se cantan Completas la vigília, present en lo altar la Santa Relíquia.

Lo die de la festa a la matinal: Vera Creu. A la major, se canta solemnement: Vera Creu y encens. Al ofertori de la matinal y major, se fa adorar la Santa Relíquia. Y acabada la missa se fa la professó y després se cantan los goigs.

Dilluns següent, a la matinal, present la Santa Relíquia, se canta un cantar de Difunts per los confreres. A la major, se fa la funció de la Santa Relíquia de Sant Fortunat exposantla, y seguint tot lo demés com lo die abans.

Die 23. Santa Tecla. Se canta a la matinal.

Die 29. Sant Miquel. Se canta a la matinal en lo altar del Sant: Vera Creu, encens, professó y goigs.

OCTUBRE

Lo Primer Diumenge de Octubre. Festa del Rosari. Se canta a la major en lo altar del Roser. Comunió General al temps de la missa que se canta solemnement: Vera Creu, encens, professó y goigs.

Die 2. Sant Saturio, Eremita. Se fa la funció al altar del Sant, a expensas de la Confraria que és dels Paraires y Teixidors de Llana. Se canta a la matinal solemne: Vera Creu, encens y goigs.

Die 4. Sant Francesch. Se canta a la matinal al altar del Roser.

Die 5. La Dedicació de esta Iglésia. Solemne a la matinal, etc.

Die 28. Sant Simon y Sant Thadeo, Apòstols. Se canta a la matinal.

Die 29. Sant Narcís. Se canta a la matinal.

NOVEMBRE

Die primer. La Festa de Tots Sants. Se canta a la major solemne. Vera Creu y encens.

A la tarda Vespres y després las de Difunts, que se terminan ab una absoluta general, formant la professó dels Difunts, cantant absoltas fins lo cementeri, ahont los capellans se reparteixen per resar absoltas per devoció y lo senyor rector segueix cantant absoltas en las sepulturas que le demanan, oferintli un pa per cada absoluta. Y després s'en torna a la iglésia ahont canta també absoltas en les sepulturas que le demanen oferintle un pa per cada absoluta. Y lo mateix al endemà.

Nota: Tindrà cuidado lo reverent rector los pans que replega de estas absoltas, perquè si val més de un sou cada pa, deu celebrar de missas o aniversaris lo demés producte que traurà dels pans que le han ofert.

Die 2. La Comemoració dels Difunts. Antes de ser clar se canta un aniversari per las ànimas, y després se termina ab una absoluta general, formant la professó com lo die abans. A nou horas se cantan las *Matines y Laudes de Difunts*. Y després a hora de la major, un aniversari per las ànimas terminant ab professó, segons queda advertit. Est dia los obrers venen lo pa de las ànimas y per ser tart quant acaban, se quedan a dinar ab lo reverent rector.

Die 6. Sant Sever. Se canta a la matinal.

Die 23. Sant Climent. Est die al temps de la missa matinal, se va ab professó a la Capella de Sant Climent, del mateix que se digué per las Lletanias a Villar, y se canta un aniversari en dita Capella.

Die 30. Sant Andreu. Se canta a la matinal.

DESEMBRE

Die 8. Nostra Senyora de la Concepció. Se canta a la matinal: Vera Creu.

Die 14. Sant Nicasi. Se canta a la matinal: Vera Creu. És votada.

Die 21. Sant Thomàs Apòstol. Se canta a la matinal.

Die 25. La Nativitat de Nostre Senyor. A duas horas de la nit, se cantan *Matinas*, fent abans tochs y senyals ab las campanas. E immediatament que se han acabat las *Matinas*, se canta la Missa del Gall: Vera Creu e incens. Y després regularment hi ha moltes confessions. La matinal se diu baixa ab Vera Creu; y la major és cantada ab Vera Creu e incens.

Die 26. Sant Esteve. Se canta a la matinal.

Die 27. Sant Joan Evangelista. Se canta a la matinal.

Die 28. Los Sants Innocents. Se canta a la matinal: Vera Creu e insens. Pagan lo cantar los fadrins. Y acabat se hix al cementeri ab capa negra, cantant absoltes per los difunts de la parròquia.

Die 31. Sant Silvestre Papa. Se canta a la matinal.

Nota: Entre any hi ha diferents sants, que són de devoció del poble, y perquè no se prive est de ohir missa en dits dies, serà molt propi del pàrroco, que a punta de sol cante un aniversari o al menos diga una missa.

Los sants de devoció, són los següents:

Janer: A quinse, Sant Pau. Al altar major. A vint y sich la Conversió de sant Pau. Al altar major.

Febrer: A nou, Santa Polònia. Al altar major.

Juny: A dos, Sant Telm. Al altar major.

Agost: Vint y nou, la Degollació de Sant Joan. Al altar major.

Novembre: A onse, Sant Martí. Al altar major.

Desembre: A quatre, Santa Bàrbara. Y a tretse, Santa Lúcia. Al altar de Nostra Senyora y Sant Jaume.

Nota: En havent cantat algun aniversari del fundat o cantar del bassí de las Animas, se deu cantar, al peu del altar, una absoluta per las Animas, que se diu lo Cantar. Y quant és cantar per Devoció o per festivit, no se deu cantar dita absoluta.

Nota: Tots los dies festius després de las missas major i matinal se deu eixir fins lo cementeri cantant absoltes per los difunts de la parròquia, y resar allí las que los devots demanaran, pagant per estas últimas lo que se acostuma en esta parròquia.

Y per quant per esta Consueta sab lo càrrech té lo senyor rector, apar molt conforme a raó, que sapian també los feligresos lo que deuen contribuir a son pàrroco.

Y en primer lloch se posa deuen pagarle lo delme de blat, vi, oli, llegums, ordi, sibada, espelta, mill y només grans que se cullen en dita parròquia, de deu un, com y també del cànem y llí de deu un. Així mateix deuen contribuir y pagar los pagesos de esta parròquia ab lo delme de carnalates, pollastres, pурсells y llana, çò es:

La Casa de Villar.

La de Lloveras, pagarà un cabrit, un velló de llana y un pollastre, si mantenen vacas o burras de cria.

La Casa del Parer, paga un cabrit, un pурсell, un pollastre y un velló de llana.

La Casa del Flaquer, paga un cabrit, pурсell y pollastre.

La Casa de Bosch de Rufets, paga igualment com la del Parer.

La Casa de Deu del Veinat, paga un cabrit, un pollastre y un pурсell.

La Casa de Sastre, paga cabrit, llana y pollastre, si y com Lloveras.

La Casa de Solanas, paga cabrit, llana y pollastre, com la antecedent.

La Casa de Funoll, paga com la antecedent.

La Casa de Ullar, paga cabrit y pollastre.

La Casa de Tura, paga cabrit y pollastre.

La Casa de Vila, paga pурсell.

Se reserva lo rector de esta iglésia, que si per temps arriba a saber, que las sobreditas Casas degan pagar més de lo expressat y confessat ara per ells mateixos, tinga acció a demanarles, y ells degan pagarles.

Y se prevé que las sobreditas coses, se entenen pagar, si crien en las expressadas Casas del géneros sobredits.

Així mateix estan obligadas, las Casas següents, a contribuir y pagar al reverent rector de esta parròquia las missas de conreos o vigílias, en espècie de blat gros com se seguix celebrant lo rector las missas com se dirà:

La de Villar: una cortera de forment. Vuit missas.

La de Lloberas: sis cortans: Quatre missas.

La de Parer de Planas: deu cortans y mitg. Set missas.

La del Flaquer: deu cortans y mitg. Set missas.

La de Bosch de Rufets: deu cortans y mitg. Set missas.

La de Masclans: sis cortans. Quatre missas.

La de Deu del Veinat: set cortans y mitg. Sinch missas.

La de la Valiarda: tres cortans. Dos missas.

La de Funoll del Mas: sis cortans: Quatre missas.

La de Solanas: quatre cortans y mitg. Tres missas.

La de Ullar: sis cortans: quatre missas.

La de Sastre: tres cortans: dos missas.

La de Vila de Lavanderia: un cortà y mitg. Una missa.

La de Garriga, de Bigas, un cortà y mig, una missa.

La de Roca, de Gallifa: quatre cortans y mitg. Tres missas.

Així mateix se prevé que diferents Casas estan obligadas a pagar a la Sagristia, certas cantitats de oli y ordi, segons se segueix:

CASAS	OLI	ORDI
Villar	Mitg corté	Quatre cortans
Lloberas	Una mesura y mitja	Tres cortans
Parer de Planas		Una cortera y mitja
Flaquer		Vint y un cortà
Bosch de Rufets		Una cortera y mitja
Deu del Veinat		Set cortans
Mesclans		Quatre cortans y mitg
Baliarda		Tres cortans
Ullar	Una mesura	Quatre y mitg [cortans]
Funoll del Mas		Sinch cortans
Sastre		Una cortera
Tura y Farell		Tres cortans
Roca de Gallifa		Nou cortans
Garriga, de Bigas	Una mesura	

En vista del què y no tenint més que notar, ni prevenir en esta Consueta, per lo règimen, govern y bona correspondència entre lo reverent rector de esta iglésia y sos feligresos, dits reverent rector y senyors Enrich Deu y Guàrdia y Domingo Vallcorba, major, per sí y en nom de la parròquia, ab la intervenció dels obrers actuals que la representan, essent testimonis los reverents Pere Vilajoana y Anton Parera, prebere, firman la present Consueta y suplican al illustríssim senyor bisbe de Barcelona pose sa auctoritat y decret, per sa puntual observància, y per poder obligar al compliment de tot, y quiscuna cosa de las previngudas en ella, segons y com sie de dret necessari. Sant Feliu de Codines y maig trenta de mil setcents sinquanta sis.

Don Saturio Romero y Palacios, prebere y rector. = Enric Deu y Guàrdia. = Domingo Vallcorba. = Joseph Ullar, obrer, pagès. = Joan Deu obrer.

Nos Don Assensi Sales, per la gràcia de Déu y de la Santa Sede Apostòlica, bisbe de Barcelona, del Consell de sa magestat, etc. Havent vist la present Consueta y Convenció feta y formada per lo reverent rector y feligresos de la parroquial iglésia de Sant Feliu de Codines, del nostre bisbat, per lo govern de las funcions fahedoras en la dita iglésia, per part del dit rector, y així mateix de las corresponcions que fan a dit rector e iglésia, los sobredits feligresos, segons més llargament

en esta Consueta, posada en vuit fullas rubricadas per nostre infrascrit secretari se expressa, la lloam, confirmam y aprobam en tot y en part, segons y com en ella se conté, a excepció de lo que se expressa en punt de incensació dels altars, volent no solament y manant al referit rector que tant sols incense al temps del *Magnificat* lo altar major y no altre algú, per ésser conforme a las rúbriques el ferho aixís.

Y per major validitat y firmesa de la present Consueta y Convenció, interposam en ella nostra auctoritat per lo present decret.

Dat en la visita de Sant Feliu de Codines, lo trenta de maig del any mil set cens cinquanta y sis.

Assensi, bisbe de Barcelona. — Permanent del bisbe monsenyor. = Don Pere Nossitó, prevere secretari. = Lloch del Sell. = Concorda ab son original que se ha tornat a la part, de què jo lo infrascrit ab lo present fas fe. = De tot lo que lo consabut reverent doctor Joseph Reull, prevere y rector predit, instà y requirí a mi lo dit e infrascrit notari formàs la present pública escriptura o exemplificació, que fonch feta en la parròquia de Sant Andreu de Palomar, del expressat bisbat de Barcelona, als set dias del mes de setembre any del Naixement del Senyor de mil set cents setanta y cinch, essent presents per testimonis Anton de Pintó y del Valle y Tomàs Ramon y Serarols, escrivent en Barcelona residents y lo anotat reverent doctor Joseph Reull (al qual jo lo infrascrit notari dono fe conèixer) ho firma de sa pròpia mà.

Doctor Joseph Reull, prebere rector predit

Devant de mi

Ignaci Ramon, notari

Arxiu Històric de Protocols de Barcelona, Ignasi Ramon, llig. 1, man. anys 1758-1777.

